

A THOUSAND DOORS

4 ΜΑΪΟΥ - 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014

ΓΕΝΝΑΔΕΙΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Edward Allington

Matthew Barney

Christian Boltanski

Πάκου Βλασσοπούλου

Pavel Büchler

Michael Dean

Nina Fischer και

Maroan el Sani

Ceal Floyer

Isa Genzken

Shuruq Harb

Nigel Henderson

Georg Herold

Susan Hiller

Hannah Höch

Κώστας Ιωαννίδης

Βαλεντίνα Κάργα

Γιάννης Κουνέλλης

John Latham

Mark Manders

Juan Muñoz

Νίκος Ναυρίδης

Giuseppe Penone

Elizabeth Price

Michael Rakowitz

Annie Ratti

Meriç Algün Ringborg

Daniel Silver

Francis Upritchard

Adrián Villar Rojas

Jane και Louise Wilson

Whitechapel Gallery

NEON

Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΤΕΧΝΗ ΕΚΤΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΣΕ ΕΝΑ ΧΩΡΟ ΑΝΟΙΧΤΟ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

A THOUSAND DOORS

4 ΜΑΪΟΥ - 30 ΙΟΥΝΙΟΥ 2014

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ | IWONA BLAZWICK, OBE

Ο NEON Οργανισμός Πολιτισμού και Ανάπτυξης Δ.Δασκαλόπουλου, στο πλαίσιο του προγράμματός του NEON Διαδρομές, οργανώνει την έκθεση A THOUSAND DOORS σε συνεργασία με τη Whitechapel Gallery του Λονδίνου. Η έκθεση πραγματοποιείται στη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη με τη συμμετοχή Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών, υπό την επιμέλεια της Iwona Blazwick, OBE, Διευθύντριας της Whitechapel Gallery.

Περισσότερα από 30 έργα σύγχρονης τέχνης σημαντικών Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών παρουσιάζονται εκτός μουσείου, σε ένα χώρο ανοιχτό σε όλους. Η έκθεση εκτείνεται σε όλους τους χώρους της Γενναδείου, από τη βιβλιοθήκη μέχρι και τους κήπους της. Το σύνολο των έργων καλύπτει ποικίλα εκφραστικά μέσα όπως βιντεοεγκαταστάσεις, ηχητικά έργα, γλυπτικές εγκαταστάσεις κλπ. Μεταξύ των έργων συμπεριλαμβάνονται εγκατάσταση του Ισπανού Juan Muñoz στη δενδροστοιχία του κήπου, "γλυπτό δέντρο" του Ιταλού Giuseppe Penone, "αιωρούμενο ποίημα" του Georg Herold, ο Κώστας Ιωαννίδης μας ξαφνιάζει με την ποιητική και κοινωνική διάσταση της ηχητικής του εγκατάστασης ενώ η Βαλεντίνα Κάργα θα αναβιώσει την Περιπατητική Σχολή του Αριστοτέλη σε περιηγήσεις στους κήπους.

Η έκθεση αντιλεί τον τίτλο της από το διήγημα του Jorge Luis Borges, The Library of Babel και από τον πλούτο της Γενναδείου Βιβλιοθήκης, μια από τις σπουδαιότερες βιβλιοθήκες της ελληνικής γνώσης.

Η συνεργασία με τη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη και τη Whitechapel Gallery εδώ στην Αθήνα είναι ιδιαίτερα σημαντική γιατί πιστεύουμε στη δύναμη της παρουσίας της τέχνης έξω από τους χώρους ενός μουσείου ή μιας γκαλερί, σ' ένα χώρο ελεύθερα προσβάσιμο και ανοιχτό σε όλους.

Για όλους εμάς στον NEON σύγχρονη τέχνη σημαίνει έμπνευση, μάθηση, διασκέδαση, αμφισβήτηση, διάλογος και δημιουργία. Στόχος του NEON είναι να φέρει τη σύγχρονη τέχνη κοντά στο σύγχρονο πολίτη και μέσω αυτής να δημιουργήσει ένα καινοτόμο πλαίσιο κοινωνικού διαλόγου.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ROOM1 (Ground floor)

- 00 Gennadius History
- 01 Edward Allington σ.6
- 02 John Latham σ.7
- 03 Ceal Floyer σ.8
- 04 Christian Boltanski σ.9
- 05 Pavel Büchler σ.10
- 06 Shuruq Harb σ.11
- 07 Hannah Höch σ.12
- 08 Nigel Henderson σ.13
- 09 Matthew Barney σ.14
- 10 Isa Genzken σ.15
- 11 Mark Manders σ.17
- 13 Michael Rakowitz σ.18
- 28 Daniel Silver σ.33

ROOM2 (Ground floor)

- 14 Georg Herold σ.19

ROOM3,4 (1st floor)

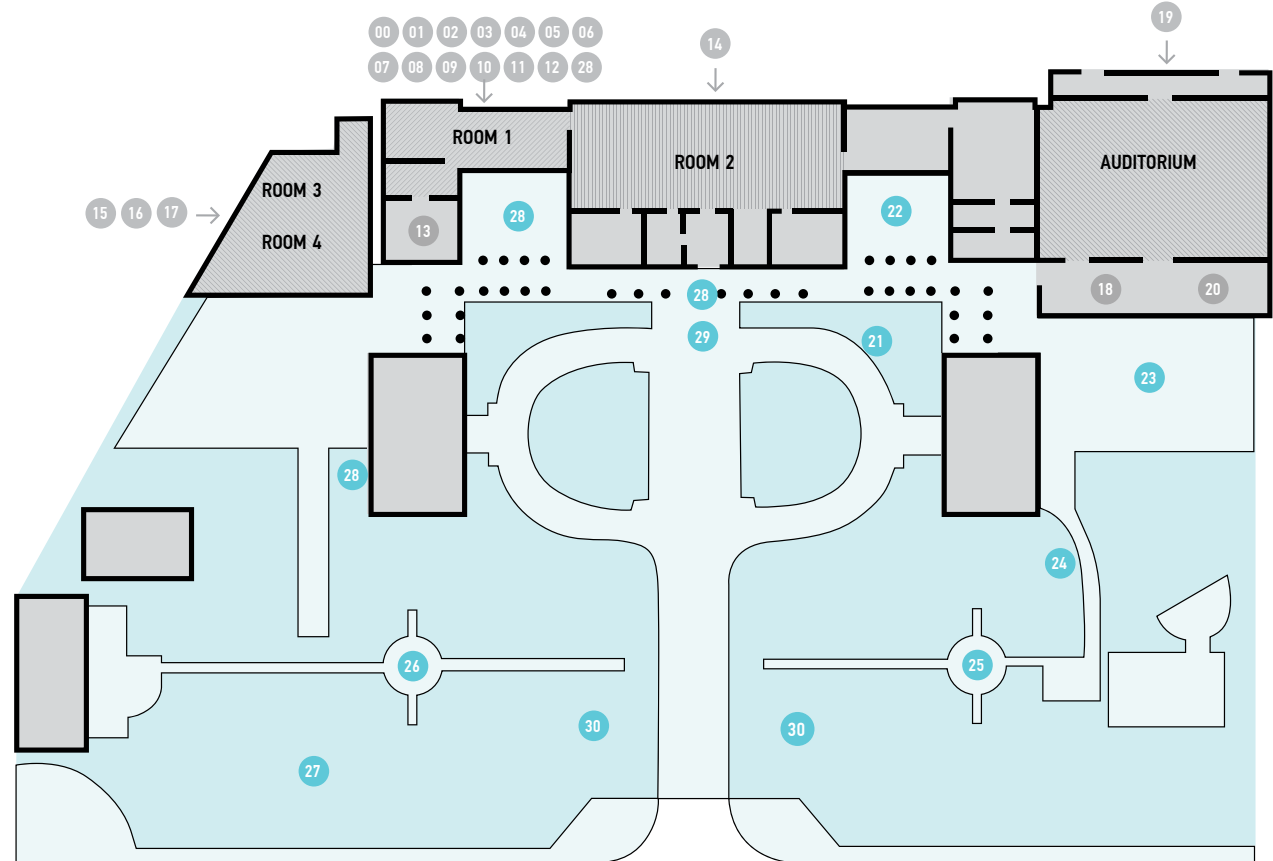
- 13 Michael Dean σ.16
- 15 Πάκυ Βλασσοπούλου σ.20
- 16 Meriç Algün Ringborg σ.21
- 17 Nina Fischer και
Maroan el Sani σ.22

AUDITORIUM

- 18 Γιάννης Κουνέλλης σ.23
- 19 Elizabeth Price σ.24
- 20 Annie Ratti σ.25

ΚΗΠΟΣ

- 21 Βαλεντίνα Κάργα σ.26
- 22 Νίκος Ναυρίδης σ.27
- 23 Juan Muñoz σ.28
- 24 Jane και
Louise Wilson σ.29
- 25 Giuseppe Penone σ.30
- 26 Susan Hiller σ.31
- 27 Adrián Villar Rojas σ.32
- 28 Daniel Silver σ.33
- 29 Francis Upritchard σ.34
- 30 Κώστας Ιωαννίδης σ.35
(ενεργοποιείται 15' πριν από
την ώρα λήξης της έκθεσης)

Edward Allington

Γεννήθηκε το 1951 στο Γουέστμορλαντ της Αγγλίας.
Ζει και εργάζεται στο Λονδίνο.

Δύο βιβλία γεμάτα καταχωρήσεις που αποτελούν τεκμήρια εμπορικών και νομικών συναλλαγών αποκαλύπτουν απρόσμενους θησαυρούς. Θαμμένες μεσ' στις σελίδες τους βρίσκονται γεωμετρικές φόρμες, πλασμένες από γύψο: ένας κύβος, μια σφαίρα, ένας κώνος, μια πυραμίδα. Πρόκειται, εντούτοις, για αδειανά κελύφη που σηματοδοτούν ένα κενό, μιαν αφαίρεση. Ο καλλιτέχνης αντιλείπει την έμπνευσή του για τη δημιουργία τους από τη φιλοσοφία του Πλάτωνα (429-347 π. Χ.), ο οποίος μίλησε για τη διάκριση μεταξύ μιας αισθητηριακής αντίληψης της πραγματικότητας και ενός ιδεατού κόσμου, καθολικού και αιώνιου, που υπερβαίνει τον κόσμο της ύλης. Παρότι ο Πλάτωνας θεωρούσε την τέχνη πλάνη και ως εκ τούτου την απέρριπτε, ο Allington δίνει στην πλατωνική σκέψη σχήμα και μορφή, την καθιστά χειροποιιστή. Βυθισμένα μέσα σε λογιστικές σελίδες τα σχήματα αυτά ερμηνεύονται ως μια τυπολογία της φόρμας. Σμιλεμένες με το χέρι, διακοσμητικές ακόμη, οι "ιδανικές" αυτές φόρμες μαρτυρούν και την τρωτή, ατελή φύση του ανθρώπινου δημιουργήματος.

Standard Ideal Forms, 1981
Εννέα αντικείμενα από γύψο,
λογιστικό βιβλίο
Ιδιωτική συλλογή

Secret Devices for Measuring Subtle Curves, 2012
Τόμος του 19ου αιώνα, λογιστικά φύλλα, μελάνι,
εμουλσιόν, MDF, μπρούντζος και αλουμίνιο
Ευγενική παραχώρηση: Edward Allington
και Megan Piper

John Latham

Γεννήθηκε το 1921 στο Λίβινγκτον της Βόρειας Ρωσίας (σημερινή Μαράμπα της Ζάμπια).
Έζησε και εργάστηκε στο Λονδίνο, όπου και πέθανε το 2006.

Δύο χοντροί τόμοι, βιβλία αναφοράς κατά πάσα πιθανότητα, λεξικά ή εγκυκλοπαίδειες, ιδωμένα από το πλάι, με τις σελίδες τους πλεγμένες σε μια διαστρωμάτωση που θυμίζει γεωλογία, συγκροτούν μια νέα δομή, συμβολίζοντας τη σοφία που πηγάζει από το συνδυασμό διαφορετικών πηγών γνώσης. Η συγκεκριμένη φωτογραφία, έργο του 2004, αποτυπώνει ένα άλλο έργο, προγενέστερο, με τίτλο *Review of a Dictionary*, το οποίο ο καλλιτέχνης δούλεψε στο διάστημα 1964-1974. Πέρα από το ενδιαφέρον του για τα βιβλία ως ενσάρκωση της γνώσης, ο Latham υπήρξε και θιασώτης της διεπιστημονικής προσέγγισης, υπό το πρίσμα της οποίας επιχειρήσε παραλληλισμούς μεταξύ της δημιουργικής διαδικασίας και της επιστήμης, καθώς και μεταξύ της φιλοσοφίας της τέχνης και της λογοτεχνίας, ειδικότερα των ντοστογιεφσκικών *Αδελφών Καραμαζόφ*, που προσωποποιούν έννοιες όπως αυτές της πίστης, του ορθού λόγου, της αμφιβολίας. Το έργο *Untitled* αποτελείται από ένα τμήμα του περιοδικού *Art and Artists* κομμένο με σέγα. Καθώς η τομή διαπερνά τα στρώματα του χαρτιού, δημιουργεί μια "ένηκευμένη" εικόνα μετατρέποντας κατ' αυτόν τον τρόπο το δισδιάστατο σε τρισδιάστατο. Τα γλυπτά του Latham στα οποία βιβλία τέμνονται από επιφάνειες γυαλιού, σύμβολο του διαχωρισμού μεταξύ γνώσης και διανοητικής αφομοίωσής της, συνιστούν μια συνέχεια του προβληματισμού γύρω από την ιδέα της δημιουργίας μέσω της καταστροφής.

Flat Time I-10 (NEG), 2004
Φωτογραφούρα (Φωτογραφικό
πρωτότυπο: Hélène Binet)
Ευγενική παραχώρηση: Christopher
Aldgate και Lynn Harris

Anonymous Books, 1987
Κομμάτια βιβλίων σε γυαλί
Ευγενική παραχώρηση: John Latham
Foundation

History of Time, 1988
Κομμάτια βιβλίων σε γυαλί
Ευγενική παραχώρηση: John Latham
Foundation

Untitled, 1966
Art and Artists Magazine, Αρ. τ. 5,
Αύγουστος 1966
Ευγενική παραχώρηση: John Latham
Foundation

Ceal Floyer

Γεννήθηκε το 1968 στο Καράτσι του Πακιστάν.
Ζει και εργάζεται στο Βερολίνο.

Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Imprint 93 για την προώθηση της ταχυδρομικής τέχνης (mail art), η Floyer έλαβε ένα φυλλάδιο σε μέγεθος A5, το οποίο όφειλε να χρησιμοποιήσει ως δομικό στοιχείο του έργου που της είχε ανατεθεί. Με αυτό κατασκεύασε ένα βιβλίο που αποτελείτο από μία μονάχα σελίδα, τσακισμένη πάνω-πάνω έτσι ώστε να σχηματίζει ένα μικροσκοπικό τρίγωνο. Η πράξη αυτή –μικρή χειρονομία που δίνει σχήμα στη γεωμετρική αφαίρεση και λειτουργεί ως aide memoire, ένα μνημονικό βοήθημα που σηματοδοτεί το κενό (τσακίζουμε τις σελίδες των βιβλίων για να ανατρέχουμε εύκολα σε χωρία που μας ενδιαφέρουν ή για να θυμόμαστε πού σταματήσαμε την ανάγνωση)– έπρεπε να επαναληφθεί σε κάθε αντίτυπο του έργου, αποκτώντας έτσι τις διαστάσεις μιας επίπονης εργασίας. Σε ένα άλλο έργο της συναντούμε άδειες σελίδες, μολονότι η αρίθμησή τους δηλώνει μια αφηγηματική συνέχεια. Ο “τόμος” αυτός λειτουργεί ως βάθρο αλλά και γλυπτό. Με αναφορές στην πρακτική της “αυτοέκδοσης”, προϋποθέτει συγχρόνως μια “πράξη πίστης” εκ μέρους του θεατή, εφόσον τον καλεί να δεχτεί ότι περιλαμβάνει πράγματι 8.680 αριθμημένες σελίδες.

Untitled, 1996

Φυλλάδιο A5, φυσίγγιο μελάνης, διάφανο χαρτί αντιγραφής και μελάνι
Ιδιωτική συλλογή
Δημιουργήθηκε κατόπιν ανάθεσης από την πρωτοβουλία Imprint 93

Page 8,680 of 8,680, 2010

8.680 σελίδες A4 με μελάνι
Ευγενική παραχώρηση: Ceal Floyer και Lisson Gallery

Christian Boltanski

Γεννήθηκε το 1944 στο Παρίσι, όπου ζει και εργάζεται.

Ένα χαρτόκουτο περιέχει φωτογραφίες, επιστολές, φυλλάδια και αποκόμματα από τον Τύπο. Μολονότι μοιάζει να καταλαμβάνει ένα μεταιχμιακό χώρο ανάμεσα στο προσωπικό ενθύμιο και το “ιατροδικαστικό” τεκμήριο, το έργο αποτελεί στην πραγματικότητα τον κατάλογο μιας ατομικής έκθεσης του Boltanski στο Λονδίνο. Καθένα από τα αντικείμενα που το απαρτίζουν είναι και μια μαρτυρία για τη ζωή ή το έργο του καλλιτέχνη. Ωστόσο, είναι αδύνατον να διαχωρίσει κανείς την αλήθεια από τη μυθοπλασία. Οι ημερολογιακές σημειώσεις και οι αυτοπροσωπογραφίες προσδίδουν υποκειμενικότητα σε τούτο το εκθεσιακό αρχείο. Τον Boltanski τον ενδιαφέρει ο τρόπος με τον οποίον η προσωπική μνήμη και η συλλογική ιστορία αλληλεπικαλύπτονται καθώς και το ότι η αλήθεια για το παρελθόν δεν μπορεί παρά να είναι αντικείμενο προσωπικών αναγνώσεων. Φρονεί πως η ταξινόμηση του έργου και της σκέψης ενός δημιουργού στις σελίδες ενός τόμου είναι μια μορφή θανάτου. Τα ατάκτως ερριμμένα αυτά υλικά αντανακλούν το ανέφικτο της προσπάθειας ανασύστασης μιας ζωής.

Reconstitution, 1990

Χαρτόνι, χαρτί, φωτογραφίες
Συλλογή Whitechapel Gallery.

Reconstitution, 1990

Χαρτόνι, χαρτί, φωτογραφίες
Ιδιωτική συλλογή

Pavel Büchler

Γεννήθηκε το 1952 στην Πράγα.
Ζει και εργάζεται στο Μάντσεστερ.

Έντεκα φυλλάδια διαφόρων μεγεθών έχουν τυπωθεί και φωτοτυπηθεί με το είδος των μηχανημάτων που ενδημούν στα γραφεία των απανταχού σχολών ή κολεγίων καλών τεχνών. Είναι δείγματα του χαρτιού που σπαταλιέται στον αέριο κύκλο της εκπαιδευτικής γραφειοκρατίας, από τα γραφεία της διοίκησης στο γραφείο αλληλογραφίας και από εκεί στον κάλαθο των ακρήστων, για να καταλήξει εν τέλει στα χέρια των καθαριστών. Παρότι τα διαδικαστικά έγγραφα μπορούν να λειτουργήσουν ως εμπόδιο στη δημιουργικότητα, ο καλλιτέχνης “παίζει” με το υπηρεσιακό ιδίωμα και το επίσημο περιεχόμενό τους, παράγοντας τελικά εξ αυτών ένα είδος ανατρεπτικής ποίησης. Στο έργο που εικονίζεται παραπάνω, με τίτλο *Looking for Hegel in Marx on Art*, βλέπουμε τον ίδιο τον Büchler να διαβάζει ένα βιβλίο. Ο Marx αντικατέστησε την εγγεγραμμένη διαλεκτική της ιστορίας, κινητήρια δύναμη της οποίας υπήρξε το Πνεύμα, με έναν ανθρωποκεντρικό διαλεκτικό υλισμό. Επιχειρεί, άραγε, ο καλλιτέχνης να συμφιλώσει τους δύο στοχαστές ή, ενδεχομένως, να τους υπονομεύσει αμφοτέρους;

What the Cleaners Found, 1997

Χαρτόνι, έντυπο υλικό

Έκδοση: RGAP—Research Group for Artists Publications, Ντέρμυ

Looking for Hegel in Marx On Art, 1997/2014

Έγχρωμη φωτογραφία

Ευγενική παραχώρηση: Pavel Büchler

Shuruq Harb

Γεννήθηκε το 1980 στη Ραμάλα της Παλαιστίνης.
Ζει και εργάζεται στο Αμμάν της Ιορδανίας.

Το έργο *A Book of Signatures* περιέχει τις υπογραφές 250 ατόμων ονόματι Μοχάμεντ που ζουν στην Παλαιστίνη. Συνδυάζει το χειροποίητο δερματόδετο βιβλίο με ανάγλυφη χάραξη στα αγγλικά και αραβικά, με μια ψηφιακή προβολή των συνελεγμένων υπογραφών, ενσωματώνοντας κατ’ αυτόν τον τρόπο τόσο τους παραδοσιακούς όσο και τους σύγχρονους τρόπους αρχειοθέτησης πληροφοριών. Σύμφωνα με την Κεντρική Στατιστική Υπηρεσία της Παλαιστίνης, περίπου 250.000 άνθρωποι (το 13,5% του παλαιστινιακού πληθυσμού) που ζουν στη Δυτική Όχθη και στη Λωρίδα της Γάζας ονομάζονται Μοχάμεντ, πράγμα που καθιστά το συγκεκριμένο όνομα το πλέον συνηθισμένο στην περιοχή. Εντούτοις, η ξεχωριστή καλλιγραφία που χαρακτηρίζει καθεμιά από τις υπογραφές αποτελεί τεκμήριο της ιδιαιτερότητάς της. Επιπλέον, η διαδικασία συλλογής των υπογράφων θα αποκάλυπτε και ένα κοινωνικό δίκτυο, εφόσον ο κάθε Μοχάμεντ σύστηνε άλλους συνονόματούς του.

A Book of Signatures, 2009

Εγκατάσταση μικτής τεχνικής: δερματόδετος τόμος, ανάγλυφη εγχάραξη στην Αραβική και Αγγλική, 250 φύλλα αρχείου, βίντεο σε λούπα

Δημιουργήθηκε κατόπιν ανάθεσης από τους οργανισμούς Artschool Palestine και Al-Hoash για την έκθεση *The Other Shadow of the City*, Ιερουσαλήμ, Οκτώβριος 2009.

Ευγενική παραχώρηση: Shuruq Harb

Hannah Höch

Γκότα, 1889 – Βερολίνο, 1978.

Έζησε και εργάστηκε στο Βερολίνο.

Το άλμπουμ αυτό περιέχει φωτογραφίες κομμένες από επιστημονικά περιοδικά και περιοδικά μόδας και γεωγραφίας της δεκαετίας του '30. Τη Höch, που υπήρξε μέλος της ομάδας των Ντανταϊστών του Βερολίνου, την γοήτευε η μιντιακή εικόνα, ενδιαφέρον που διατήρησε δια βίου, χρησιμοποιώντας τις εικόνες αυτές για να δημιουργήσει κολάζ. Κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου απομονώθηκε στην ύπαιθρο για να ξεφύγει από τη Γκεστάπο. Εκεί, διατήρησε την επαφή της με τη σύγχρονη πραγματικότητα μέσω των περιοδικών και των εφημερίδων, ενώ χρησιμοποίησε το βιβλίο ως πρότυπο για τη δημιουργία πολυσέλιδων κολάζ. Οι εικόνες στο έργο της αντιπαραβάλλονται για να αποκαλύψουν μορφολογικά μοτίβα που σχολιάζουν κοινωνικά φαινόμενα όπως η επιβολή μιας μηχανιστικής αισθητικής στον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε το σώμα. Το άλμπουμ της αυτό μαρτυρά συγχρόνως το ενδιαφέρον της για κουλτούρες πέρα από τα όρια της Δύσης, για την τεχνολογία και τις απροσδόκτες αναλογίες μεταξύ φύσης και πολιτισμού.

Album, 1933
Φωτοτυπία
Έκδοση: Hatje Cantz

Nigel Henderson

Λονδίνο, 1917-1985.

Έζησε και εργάστηκε στο Λονδίνο και στο Έσσεξ.

Ο Henderson, μέλος του λονδρέζικου Independent Group, μιας ομάδας καλλιτεχνών που είναι γνωστοί και ως "πατέρες της Ποπ", συνέθεσε αυτό το λεύκωμα από φωτογραφίες καταλόγων, περιοδικά μαλακού πορνό, εχειρίδια υδραυλικών εγκαταστάσεων και εκπαιδευτικά βιβλία που βρήκε στα μεταπολεμικά παζάρια και στα παλαιοβιβλιοπωλεία του Λονδίνου. Ο Henderson χρησιμοποιεί αυτή την εικονογραφία για να συγκροτήσει μια αρχαιολογία της εποχής του. Στα δισέλιδα του λευκώματος, οι έτοιμες εικόνες που κολλά συνδέονται μεταξύ τους με σχέδια από παστέλ που θυμίζουν παιδικές ζωγραφιές, προσδίδοντας έτσι στο έργο έναν αέρα παιγνιώδους αθωότητας. Επηρεασμένος από το Σουρεαλισμό, ο Henderson χρησιμοποίησε την αντιπαραβολή για να κινητοποιήσει τη συνειρμική σύνδεση λόγου και εικόνας. Μέσα από φορμαλιστικές συνθέσεις σχημάτων και γραμμών, επιχειρεί συνάμα να απελευθερώσει τη μαγική και αποκρυφιστική δύναμη της καθημερινής εμπειρίας.

Scrapbook, c.1952
Χαρτί, καρτέλες, έντυπο υλικό, παστέλ
Συλλογή Estate of Nigel Henderson

Matthew Barney

Γεννήθηκε το 1967 στο Σαν Φρανσίσκο. Ζει και εργάζεται στη Νέα Υόρκη.

Καθένα από τα εννέα αυτά γλυπτικά αντικείμενα ενσωματώνει ένα δείγμα της έντυπης μαζικής ενημέρωσης – ένα ένθετο σε εφημερίδα του Σαββατοκύριακου ή ένα περιοδικό ψυχαγωγίας – τοποθετημένο μέσα σε προθήκες από πλαστικό ή καουτσούκ. Αντλώντας την έμπνευσή του από τον αθλητισμό και την αισθητική των μηχανών, ο Barney χρησιμοποιεί στο έργο του υλικά που συνδέονται με την τριβή και τους περιορισμούς του ανθρώπινου σώματος, όπως η βαζελίνη και τα τεχνητά μέλη. Αυτά συνδυάζονται με σύγχρονες μεθόδους παραγωγής όπως η χύτευση με έγχυση πλαστικού και ανοξείδωτου χάλυβα. Ο Barney δημιουργεί έτσι μια συναρπαστική φαντασμαγορία, ένα φουτουριστικό σύμπαν στα όρια της επιστημονικής φαντασίας. Τοποθετώντας την εικόνα διασημοτήτων και μοντέλων σε κάδρο, ο Barney ενισχύει το εμβληματικό status τους και τους μεταμορφώνει σε σύγχρονες θεότητες.

CREMASTER 1: Goodyear Manual, 1999

Βαζελίνη και σμάλτο σε τεύχος του περιοδικού *Smithsonian*, πλαίσιο από προσθετικό πλαστικό

CREMASTER 5: The Tears of Ehrich Weiss, 1998

Ένθετο περιοδικό της εφημερίδας *The Independent*, ακρυλικό, γραφίτης και βαζελίνη σε πλαίσιο από ακρυλικό και προσθετικό υλικό

Classic New York, 2003

Έντυπωμένο με θερμοτυπία φύλλο αργύρου σε ινδικό χαρτί, επάνω σε τεύχος του περιοδικού *New York* (23-30 Δεκεμβρίου 2002), μέσα σε πλαίσιο από αυτολιπαινόμενο πλαστικό και ανοξείδωτο ασάλι

COVER-cadence, 1991

Τεύχος της εφημερίδας *Oakland Raiders*, αυτολιπαινόμενο πλαστικό, βέλκρο, βινύλιο

DRAWING RESTRAINT 7, 2005

Death Wish, 2002

Γραφίτης, χρώμα, αυτοκόλλητη ταινία φάιμπεργκλας σε τεύχος του περιοδικού *Newsweek* (29 Νοεμβρίου 1976), πλαίσιο από νάιλον

Isis and Osiris, 2008

Ημιπολύτιμος λίθος (λάπις λάζουλι) και φύλλο χρυσού σε τεύχος του περιοδικού *Time* (16 Ιουλίου 1973), πλαίσιο από πολυαιθυλένιο

LIGATOR: General managing partner, 1992

Βαζελίνη, σιλικόνη, καουτσούκ και κερί σε φύλλο εφημερίδας, βέλκρο, πίνακας με πιάστρα από προσθετικό πλαστικό

CREMASTER 2: The Man in Black, 1999

Έγχρωμη φωτογραφία σε ακρυλική κορνίζα

Ιδιωτική Συλλογή

Isa Genzken

Γεννήθηκε το 1948 στο Μπαν Όλντεσλο της Γερμανίας. Ζει και εργάζεται στο Βερολίνο.

Το λεύκωμα αυτό αποτελεί πορτρέτο μιας πόλης όπως το αντιλαμβάνεται μια γλύπτρια που συχνά εφαρμόζει την πρακτική του *assemblage* στο έργο της. Η Genzken συνδυάζει φωτογραφικά στιγμιότυπα που καταγράφει ο δικός της φακός, με αποδείξεις, σημειώματα, αποκόμματα εφημερίδων και φυλλάδια. Τα συστατικά του έργου της συγκροτούνται στη θέση τους, κυριολεκτικά και μεταφορικά, από μια διάφανη κόκκινη ταινία, μορφολογικό εύρημα συνάμα που προσθέτει στο σύνολο το στοιχείο της γραμμής και του χρώματος. Γελοιογραφικές φιγούρες αιχμαλωτίζουν το βλέμμα μας καθώς ξεπηδούν από το ζωγραφικό χώρο του έργου. Τίτλοι εφημερίδων στέκουν ως υπόμνηση της επικαιρότητας, ενώ σημειώματα και μηνύματα που απευθύνονται στην καλλιτέχνηδα μαρτυρούν τον παλμό της καθημερινής ζωής. Η Genzken, την οποία συναρπάζουν οι φτιαγμένοι από γυαλί και ασάλι “πύργοι” του Μανχάταν, κατορθώνει να μεταφέρει στο θεατή τόσο την ενέργεια που διαπερνά την πόλη, όσο και την εικόνα του χάους που επικρατεί χαμηλά στους δρόμους της, εκεί όπου η ζωή μπορεί να σφύζει από δυναμισμό ή να κείται ενδεής.

I Love New York, Crazy City, 1995-6/2006

Σκληρόδετος τόμος, αναπαραγωγές φωτογραφιών, ταινία, έντυπο υλικό
Ευγενική παραχώρηση: JPR Ringier

Michael Dean

Γεννήθηκε το 1977 στο Νιούκασλ απόν Τάιν της Αγγλίας.
Ζει και εργάζεται στο Λονδίνο.

Ο Michael Dean δημιουργεί μια τρισδιάστατη “νεκρή φύση” που αναπτύσσεται γύρω από τη μακέτα μιας καρέκλας κατασκευασμένης από MDF. Το απρόσωπο αυτό έπιπλο σηματοδοτεί ένα ιδιαίτερο περιβάλλον, έναν απομονωμένο χώρο ομορφιάς και γαλήνης. Πρόκειται για το σκηνικό που θα φιλοξενήσει ένα βιβλίο, στις σελίδες του οποίου γλιστρά μια γλώσσα πλασμένη από μπετόν. Ο Dean γράφει ποιήματα, πεζά και θεατρικά που συνοδεύουν συχνά τα γλυπτά του. Διερευνά τη φύση του λόγου, πραγματωμένου υπό τη μορφή βιβλίου, ως αλληλουχίας γραφικών σημείων και ως λεκτικής επικοινωνίας που ενσαρκώνεται από τη γλώσσα. Η γλώσσα –κατεξοχήν τόπος της σωματικής επαφής– δεν δηλώνει μονάχα το λόγο, αλλά και την απόλαυση που προσφέρει το γλείψιμο και η κατανάλωση τροφής. Το βλέμμα του αναγνώστη αντικαθίσταται από τη γλώσσα, που καταναλώνει τη γνώση και της δίνει φωνή.

Analogue Series (Tongue), 2014
Σκυρόδεμα, MDF
Ευγενική παραχώρηση: Michael Dean
και Herald Street Gallery, Λονδίνο

Analogue Series (Tongue), 2014
Σκυρόδεμα, MDF, χαρτί
Συλλογή Danjuma, Λονδίνο.
Ευγενική παραχώρηση: Herald Street Gallery,
Λονδίνο

Mark Manders

Γεννήθηκε το 1968 στο Φόλκελ της Ολλανδίας.
Ζει και εργάζεται στο Ρονζ του Βελγίου.

Τα κάθετα ξύλινα τμήματα αυτού του γλυπτού θυμίζουν ράχες βιβλίων. Ανάμεσά τους προβάλλει ένα πρόσωπο. Οι περισσότερες βιβλιοθήκες κλασικών σπουδών, συμπεριλαμβανομένης της Γενναδείου, κοσμούνται από προτομές φημισμένων συγγραφέων, ποιητών και φιλοσόφων. Εδώ, ωστόσο, τα βιβλία συνοδεύει μια ανώνυμη μορφή. Στο περίφημο δοκίμιό του *Ο θάνατος του συγγραφέα* ο Roland Barthes υποστηρίζει πως το νόημα ενός κειμένου είναι αποκύημα τόσο της συγγραφής όσο και της ανάγνωσης. Μπορούμε, λοιπόν, να δούμε στην προτομή αυτή μια εικόνα της συνείδησής μας. Μιλώντας για τα γλυπτά του, ο ίδιος ο Manders παρομοιάζει το ανθρώπινο Εγώ με κτίριο. Ενδεχομένως η “προτομή” αυτή να αναπαριστά συνάμα και τη γνώση και τη φαντασία ως αναπόσπαστα κομμάτια της υποκειμενικότητας.

Composition with Short Verticals, 2010
Ξύλο, επιζωγραφισμένο ξύλο,
επιζωγραφισμένη εποχική ρητίνη
Συλλογή ISELF

Michael Rakowitz

Γεννήθηκε το 1973 στο Γκρέιτ Νεκ των ΗΠΑ.
Ζει και εργάζεται στο Σικάγο.

Έργο ανάθεσης από την 13η έκδοση της dOCUMENTA η εγκατάσταση *What Dust Will Rise?* περιλαμβάνει μια σειρά βιβλίων λαξεμένων σε ασβεστόλιθο από την περιοχή Μπαμιγιάν του Αφγανιστάν και τοποθετημένων σε ένα τραπέζι από γυαλί. Τα βιβλία συνοδεύουν χειρόγραφες αφηγήσεις που περιγράφουν περιστατικά μαζικής καύσης βιβλίων ή καταστροφής βιβλιοθηκών. Στο τμήμα της εγκατάστασης που παρουσιάζεται εδώ, οι περιγραφές αυτές αφορούν τα βιβλία που καταστράφηκαν κατά τη διάρκεια του βομβαρδισμού του Κάσσελ το 1941, καθώς και την καταστροφή των αγαλμάτων του Βούδα στην κοιλάδα της Μπαμιγιάν από τους Ταλιμπάν το 2001. Παράλληλα, ο Rakowitz προβάλλει ένα ντοκιμαντέρ αφιερωμένο στην προσπάθεια του ίδιου να εξοικειώσει ξανά τον πληθυσμό της περιοχής με την τέχνη της λιθοξοΐας –τέχνη που εγκαταλείφθηκε κατά τη διάρκεια των πολυετών συγκρούσεων— οργανώνοντας σχετικά εργαστήρια. Μολονότι το έργο καταπνέεται με τη γερμανική και αφγανική ιστορία, αποτελεί συνάμα μια ευρύτερη διερεύνηση του ιστορικού τραύματος, της εικονομαχίας και της πολιτισμικής αναβίωσης.

What Dust Will Rise? (17), 2012

Τραβερίτινης (ασβεστόλιθος) από την Μπαμιγιάν
λαξεμένος στο χέρι

What Dust Will Rise? (4), 2012

Τραβερίτινης (ασβεστόλιθος) από την Μπαμιγιάν λαξεμένος
στο χέρι

What Dust Will Rise? (2), 2012

Τραβερίτινης (ασβεστόλιθος) από την Μπαμιγιάν
λαξεμένος στο χέρι

What Dust Will Rise? 2012/2014

Βίντεο HD διάρκειας 18:05'

Ευγενική παραχώρηση: Michael Rakowitz και Lombard Fried Gallery, Νέα Υόρκη.
Το έργο δημιουργήθηκε κατόπιν ανάθεσης από τη διεθνή έκθεση σύγχρονης τέχνης
dOCUMENTA 13, με την υποστήριξη του Dena Foundation for Contemporary Art, Παρίσι

Georg Herold

Γεννήθηκε το 1947 στην Ιένα της Γερμανίας.
Ζει και εργάζεται στη Κολωνία.

Από ένα μεταλλικό πλέγμα σε σχήμα λαβυρίνθου κρέμονται στενές σανίδες ξανθού ξύλου. Στην κάτω όψη της κάθε σανίδα φέρει γραμμένα σπαράγματα ποίησης σε διάφορες ευρωπαϊκές γλώσσες, συμβάλλοντας έτσι στη δημιουργία ενός κολάζ ρητών και παραθεμάτων. Στην πρώτη του παρουσίαση, στο πλαίσιο της Έκθεσης Γλυπτικής του Μύνστερ το 1997, το έργο κρεμάστηκε από τα κλαδιά ενός δέντρου. Στην παρούσα έκθεση, αιωρείται πάνω από τα κεφάλια των αναγνωστών στο κεντρικό αναγνωστήριο της βιβλιοθήκης: μια τρισδιάστατη “απαγγελία” ποιητικών στίχων. Η εγκατάσταση του Herold διακόπτει τη μελέτη, μας αποσπά από τη συγκέντρωσή μας και μας προσκαλεί να κάνουμε ένα διάλειμμα, να σηκώσουμε ψηλά το βλέμμα και να αφήσουμε το μυαλό να πλανηθεί σε έναν λαβύρινθο τέχνης, φιλοσοφίας, ιστορίας, λογοτεχνίας και ποίησης.

Bent poetry, w. up!, 1997/ 2014

Ξύλο, μελάνι, μέταλλο και σύρμα.

Ευγενική παραχώρηση: Georg Herold

Πάκυ Βλασσοπούλου

Γεννήθηκε το 1985 στην Αθήνα, όπου ζει και εργάζεται.

Σε μια μισοερειπωμένη αίθουσα της Βιβλιοθήκης, η Βλασσοπούλου στήνει μια αγέλη αλόγων, μια σειρά από assemblages τα οποία συνθέτουν φυσικά και πολιτισμικά υλικά. Αναλογιζόμενη τον αρχαίο κόσμο όπου έφιππες στρατιές αφάνιζαν πολιτισμούς ολόκληρους, η καλλιτέχνης εστίασε στην ετυμολογία της ελληνικής λέξης *άλογο*. Προέρχεται από το *άλογον*, το παράλογο ή μη ορθολογικό, λέξη με την οποία δηλώνονταν τα άλογα στη στρατιωτική γλώσσα για να διαχωρίζονται από τον άνθρωπο και τον ανθρώπινο νου. Η εγκατάσταση της Βλασσοπούλου παρουσιάζει το άλογο ως σύμβολο της ελευθερίας, του θαυμαστού, του άλλου. Συνιστά έναν κριτικό σχολιασμό της προτεραιότητας που λαμβάνει ο ορθός λόγος έναντι των ενστίκτων στις κουλτούρες της Δύσης, ενώ υπογραμμίζει την αντίφαση που ενέχει το παράλογο όταν διαπραττεται στο όνομα της Λογικής.

«*Θέλω να κάνω σαματά/ σαν τον κακό Γενάρη/
να ριζω χιόνια και νερά/ άλλος να μην σε πάρει*»,
"Twinkle, twinkle, little star, /how I wonder what
you are./Up above the world so high, / like a
diamond in the sky.", 2014

Πηλός, ξύλο, σύρμα, σπάγκος, σελίδες βιβλίου,
ύφασμα και ταινία
Ευγενική παραχώρηση: Πάκυ Βλασσοπούλου
και NEON

Meriç Algün Ringborg

Γεννήθηκε το 1983 στην Κωνσταντινούπολη.

Ζει και εργάζεται στην Κωνσταντινούπολη και στη Στοκχόλμη.

Η Ringborg παρουσιάζει εκατοντάδες βιβλία που δεν έχουν ζητηθεί από τους χρήστες της Γενναδείου εδώ και μία σχεδόν δεκαετία. Το έργο εγείρει ερωτήματα γύρω από τη θεματολογία που ενδέχεται να απασχολεί τη σύγχρονη συνείδηση, γύρω από τα ζητήματα που ανά πάσα στιγμή είναι επίκαιρα ή επιθυμητά. Συγχρόνως επισύρει την προσοχή μας σε παραγνωρισμένα θέματα και ιστορίες: τι παραβλέπουμε, ποια κομμάτια της γνώσης επιλέγουμε να μην καταναλώσουμε; Η Ringborg εκθέτει όσα αφήνουμε να μας διαφύγουν. Ο λόγος για τον οποίον τα βιβλία αυτά δεν επιλέγονται, ο λόγος για τον οποίον διαλέγουμε να τα αγνοούμε δεν θα είναι ποτέ σαφής. Ποιοι είναι οι τίτλοι τους, για τι μιλούν και ποιοι τα έγραψαν;

*The Library of Unborrowed Books. Section V:
The Gennadius Library, ASCS, Athens, 2014*

Εγκατάσταση δημιουργημένη για τον
συγκεκριμένο χώρο, με βιβλία, ράφια,
μπρούτζινη επιγραφή, δύο συμβόλαια
Ευγενική παραχώρηση: Meriç Algün Ringborg,
Galeri NON και Galerie Nordenhake

Nina Fischer & Maroan el Sani

Γεννήθηκαν στη Γερμανία το 1965 (Ερντεν) και 1966 (Ντούισμπουργκ) αντίστοιχα. Ζουν και εργάζονται στο Βερολίνο.

Το 1956 ο Γάλλος σκηνοθέτης Alain Resnais δημιούργησε ένα ντοκιμαντέρ αφιερωμένο στους θησαυρούς που φυλάσσονται στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Γαλλίας. Το ντοκιμαντέρ αυτό, μια αλληλουχία μακρών πλάνων τράβελινγκ που αποτυπώνουν το εσωτερικό της βιβλιοθήκης, αποδίδει γλαφυρά τη μεγαλειώδη περιουσία του ιδρύματος, προτείνοντάς την ως έμβλημα της πανανθρώπινης γνώσης και της διαδικασίας διαμόρφωσης της συλλογικής μνήμης. Μισόν αιώνα αργότερα, οι Fischer και el Sani επιστρέφουν στο σπηλαιώδες αυτό κτίριο, αυτή την πάλαι ποτέ αποθήκη της παγκόσμιας γνώσης που σήμερα πια στέκει εγκατελειμμένη και έρημη. Τα ίδια τα βιβλία που κάποτε φιλοξενούσε δεν αποτελούν πια παρά μian ανάμνηση, εφόσον μεταφέρθηκαν σε άλλον χώρο στο πλαίσιο ενός “μεγάλου σχεδίου” του προέδρου Mitterand. Η διπλή αυτή προβολή, ένα καθρέφτισμα των αργών πλάνων του ίδιου του Resnais, διατρέχει το γιγαντιαίο αναγνωστήριο καθώς και ορόφους επί ορόφων άδειων πλέον αιθουσών αποθήκευσης. Εντός του αρχιτεκτονικού αυτού κελύφους στέκουν μοναχικά άτομα, βαριεστημένα στο νέο αυτόν κόσμο το στερημένο από βιβλία, αναδίνοντας ένα αίσθημα απόγνωσης που προοιωνίζεται την ανταρσία.

Toute la mémoire du monde - Alles Wissen dieser Welt, 2006

Έγχρωμη στερεοφωνική δικάναλη βιντεοεγκατάσταση. Φιλμ των 35 χιλιοστών ψηφιακά επεξεργασμένο σε μορφή HD, διάρκειας 7’
Ευγενική παραχώρηση: Nina Fischer, Maroan el Sani και Galerie Eigen+Art, Βερολίνο

Γιάννης Κουνέλλης

Γεννήθηκε το 1936 στην Ελλάδα.
Ζει και εργάζεται στη Ρώμη.

Συμπαγείς στοίβες βιβλίων κρύβουν τα παράθυρα του νεοκλασικού κτιρίου που στεγάζει τη Γεννάδειο Βιβλιοθήκη. Τα βιβλία αυτά, που ο καλλιτέχνης συνέλεξε σε κάθε γωνιά της Αθήνας, καλύπτουν ένα ευρύτατο φάσμα γλωσσών, ιστορικών περιόδων και θεμάτων, λειτουργώντας ως υπόμνηση της απεραντοσύνης του έντυπου λόγου. Πρωτοπόρος της *Arte Povera*, ο Κουνέλλης χρησιμοποιεί καθημερινά υλικά –το μαλλί, το κάρβουνο, το σίδηρο, η πέτρα και το χώμα απαντούν συχνά στη δουλειά του– για να δημιουργήσει γλυπτικές εγκαταστάσεις που διερευνούν τον ανταγωνισμό μεταξύ των σύγχρονων αστικών και βιομηχανικών κοινωνιών της μαζικότητας και αξιών που είναι μάλλον υποκειμενικές, παραδοσιακές, ενδεχομένως πρωτόγονες. Τα βιβλία που συνθέτουν το έργο ανήκουν στην κατηγορία του *objet trouvé*: είναι έτοιμα αντικείμενα, ατομικές φωνές που ενώνονται για να δημιουργήσουν ένα σώμα αρκετά μεγάλο ώστε να αποκλείσει ένα πέρασμα.

Untitled, 2014
Μεταχειρισμένα βιβλία
Ευγενική παραχώρηση: Γιάννης Κουνέλλης

Elizabeth Price

Γεννήθηκε το 1966 στο Μπράντφορντ της Αγγλίας.
Ζει και εργάζεται στο Λονδίνο.

Η ταινία εστιάζει σε ένα βιβλίο, με τίτλο *Systems*, έργο καλλιτεχνών που συνδέθηκαν με τη βρετανική καλλιτεχνική ομάδα *Systems Group* της δεκαετίας του '70. Πρόκειται για μια έκδοση του 1973, που κυκλοφόρησε από το Συμβούλιο Τεχνών της Αγγλίας. Το βιβλίο είναι ένα μανιφέστο που πηγάζει από το κοινό ενδιαφέρον αυτών των καλλιτεχνών για τη διερεύνηση και αποκάλυψη ακολουθιών, ρυθμών και δομικών σχέσεων στον πυρήνα της τέχνης. Κινηματογραφώντας στο στούντιό της, η Price μεταφράζει τις υλικές ιδιότητες του βιβλίου σε μια δραματική αφήγηση κεντρικό μοτίβο της οποίας αποτελεί το έργο *Vibration Tent* του James Moyes, ένας χώρος πλημμυρισμένος από λευκό φως και λευκό θόρυβο (*white noise*). Φορτισμένη από το αίσθημα του επείγοντος, με χροιά Αποκαλυπτική, η ταινία αναβιώνει το ιστορικό και πολιτισμικό περιεχόμενο του βιβλίου, αναιρώντας την απόσταση που χωρίζει εκείνο το παρελθόν από το παρόν μας.

THE TENT, 2012

Βίντεο HD διάρκειας 15'

Ευγενική παραχώρηση: Elizabeth Price
και MOTINTERNATIONAL London & Brussels

Annie Ratti

Γεννήθηκε το 1956 στο Κόμο της Ιταλίας.
Ζει και εργάζεται στο Λονδίνο και στο Κόμο.

Ένα καμπυλόγραμμο ξύλινο παραβάν ανοίγει και αποκαλύπτει δύο καθίσματα. Σαν μικρή καμπίνα, το ελκυστικό αυτό γλυπτό μπορεί να στεγάσει δύο άτομα. Το παραβάν δημιουργεί συνθήκες απομόνωσης ακόμη και στο μέσον ενός κατάμεστου δημόσιου χώρου. Τα καθίσματα παραπέμπουν στη χρηστική επίπλωση λεωφορείων ή φτηνών φαγάδικων. Είναι τοποθετημένα κατά τέτοιον τρόπο ώστε τα γόνατα των χρηστών τους να ακουμπούν. Η Ratti δημιουργεί ένα "κοινωνικό γλυπτό", ένα χώρο που μπορεί να φιλοξενήσει ξένους, αλλά επιβάλλει συγχρόνως τη σωματική επαφή. Ο τίτλος του έργου, *τετ-α-τετ* (κατά λέξη *κεφάλι με κεφάλι*), προτείνει συγχρόνως την ιδέα του διαλόγου. Το γλυπτό της Ratti φέρνει στον νου τη φράση "δύο κεφάλια είναι καλύτερα από ένα"*: η καλλιτέχινδα θυμίζει ότι η γνώση δεν είναι αποκλειστικό παράγωγο της ανάγνωσης, αλλά αντλείται και από τη συζήτηση.

Tête à Tête (You and Me), 1999/ 2014

Λυγισμένο κοντραπλακέ, μέταλλο, ύφασμα

Ευγενική παραχώρηση: Annie Ratti
και NEON

*ΣτΜ: Αγγλικό γνωμικό αντίστοιχο του ελληνικού "το 'να χέρι νίβει τ' άλλο και τα δυο το πρόσωπο".

Βαλεντίνα Κάργα

Γεννήθηκε το 1986 στη Χαλκιδική.
Ζει και εργάζεται στο Βερολίνο.

Η Βαλεντίνα Κάργα επιλέγει να αναβιώσει την Αριστοτελική ιδέα της περιπατητικής σχολής. Η Κάργα απευθύνει πρόσκληση στους Αθηναίους να περπατήσουν μαζί της συζητώντας παράλληλα το ζήτημα της παιδείας. Οι ιδέες που θα αναδυθούν κατά τη διάρκεια του περιπάτου θα ηχογραφηθούν, θα απομαγνητοφωνηθούν και θα συγκεντρωθούν σε μορφή βιβλίου που θα συνοδεύει Τα Νέα της Γενναδείου, την ετήσια επιθεώρηση της Αμερικανικής Σχολής. Το βιβλίο αυτό θα αποτελέσει ένα είδος ιστορικού τεκμηρίου της σύγχρονης αντίληψης για τη γνώση και τη διάδοσή της. Στην εποχή της αποξένωσης, της διαδικτυακής επικοινωνίας και (παρα-)πληροφόρησης, η διαδικασία που επιλέγει η Κάργα μας υπενθυμίζει την πλέον στοιχειώδη εκείνη ανθρωπινή δραστηριότητα: το διάλογο με έναν άλλον άνθρωπο.

Exercises in Walking and Talking, 2014
Περφόρμανς
Ευγενική παραχώρηση: Βαλεντίνα Κάργα
και NEON

Νίκος Ναυρίδης

Γεννήθηκε το 1958 στην Αθήνα όπου ζει και εργάζεται.

Το 2013, ο Νίκος Ναυρίδης φύτεψε ένα χωράφι στάχια μέσα σε ένα εγκατελειμμένο ελαιουργείο. Επρόκειτο για ένα έργο που έφερε τον Μπεκετικό τίτλο *Try Again.Fail Again.Fail Better* (Να προσπαθήσεις ξανά. Να αποτύχεις ξανά. Να αποτύχεις καλύτερα). Στην παρούσα έκθεση το σιτάρι αποτελεί και πάλι κύριο συστατικό του εικαστικού έργου του. Ο καλλιτέχνης καθιστά δυσδιάκριτα τα όρια ανάμεσα στην καλλιτεχνική διαδικασία και τη χειροτεχνία, που εδώ παίρνει τη μορφή της προετοιμασίας μιας παραδοσιακής ελληνικής ζύμης για “φύλλο”. Παρότι ανακαλείται η εικόνα της Ελληνίδας γιαγιάς που ακούραστα ζυμώνει για “να ανοίξει φύλλο”, το τελικό αποτέλεσμα, το έργο που προκύπτει από αυτή τη διαδικασία, είναι ένα βιβλίο. Αξιοποιεί, λοιπόν, τις πολλαπλές σημασίες της λέξης “φύλλο”, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και εκείνη της “σελίδας”. Ο Ναυρίδης τοποθετεί τα βιβλία του σε ένα πλιόλουστο προαύλιο, υπογραμμίζοντας έτσι την αντίθεση με το περιβάλλον της Βιβλιοθήκης, με την ασφυκτική ατμόσφαιρα του ακαδημαϊκού γυάλινου πύργου. Απελευθερωμένα, τα βιβλία αφήνονται

*1000 Φύλλα**, 2014
Χειροποίητο φύλλο,
αλεύρι, νερό, αλάτι, σπάγκος
Ευγενική παραχώρηση: Νίκος Ναυρίδης
και NEON

* In greek ‘φύλλο’ (plural φύλλα) means the pastry filo and also the leaf of a book, while ‘φύλο’ refers to gender.

Juan Muñoz

Γεννήθηκε το 1953 στη Μαδρίτη και πέθανε το 2001 στην Ίμπιζα της Ισπανίας.

Έξι ανθρώπινες μορφές σε φυσικό σχεδόν μέγεθος σκύβουν η μια προς την άλλη και χειρονομούν και, ωστόσο, φαντάζουν ακινητοποιημένες, ριζωμένες θαρρείς στις μεγάλες σφαιρικές βάσεις τους. Δίχως μαλλιά, ντυμένες με τηβέννους και άρα ανδρόγυνες, θυμίζουν αριστοκράτες ή κληρικούς που έχουν ενδεχομένως αποδράσει από πίνακα του Goya ή του Velasquez, δύο καλλιτέχνες που ο ίδιος ο Muñoz θαύμαζε. Τα μπρούτζινα αυτά γλυπτά παραπέμπουν στην κλασική αγαλματοποιία, παρότι ο Muñoz τα καθαιρεί από το παραδοσιακό ιεραρχικό βάθρο τους και τα εισάγει στο περιβάλλον του θεατή. Το άγαλμα δεν στέκει πλέον ψηλότερα από εμάς, αλλά πλάι μας. Εντούτοις, ο φορτισμένος διάλογος ανάμεσα σ' αυτές τις φιγούρες θα παραμείνει ες αεί ένα μυστήριο. Ανήκουν σε έναν άλλο τόπο και χρόνο, σε ένα παράλληλο σύμπαν, ορατό σε μας αλλά όχι προσβάσιμο.

Conversation Piece II, 2001

Μπρούτζος, έξι κομμάτια

Ευγενική παραχώρηση: Estate Juan Muñoz

Jane and Louise Wilson

Γεννήθηκαν το 1967 στο Νιούκασλ της Αγγλίας.

Ζουν και εργάζονται στο Λονδίνο.

Ο τίτλος του έργου είναι παρμένος από την ταινία *Ophée* (1950) του Jean Cocteau. Πρόκειται για ένα από τα μυστηριώδη μηνύματα που ένας σύγχρονος Ορφέας λαμβάνει από τον Άδη στο ραδιόφωνο του αυτοκινήτου του. Η κατάδυσή του στον Άδη μέσα από έναν καθρέφτη σηματοδοτείται από τον ήχο ενός κουδουνιού. Κατά την κατάβασή τους από το ψηλότερο σημείο του κήπου της Γενναδείου και κατά μήκος μιας κατάφυτης πλαγιάς, οι επισκέπτες της έκθεσης δίνουν το σήμα για να ηχήσει μια σειρά κουδουνιών, μια μελωδία που ακολουθεί τόσο το φυσικό πέρασμά τους όσο και τη νοητική μετάβασή τους από τη θέαση στην περισυλλογή. Ο τρόπος με τον οποίο συντίθεται ο ήχος των οκτώ κουδουνιών στο εσωτερικό αυτής της κινηματογραφικής εγκατάστασης επαφίεται στην τύχη, έτσι ώστε κάθε επισκέπτης να δημιουργεί τη δική του μουσική υπόκρουση.

The Silence is Twice as Fast Backwards,
2007/ 2014

Ηχητική εγκατάσταση 8 ηχείων

Δημιουργήθηκε κατόπιν ανάθεσης για τις ανάγκες της δεύτερης ετνιαίας έκθεσης σύγχρονης τέχνης *Reconstruction* που πραγματοποιήθηκε στους χώρους του Κάστρου Sudeley στο Γκλόστερσαϊρ της Αγγλίας, το 2007

Giuseppe Penone

Γεννήθηκε το 1947 στο Γκαρέσσιο της Ιταλίας.
Ζει και εργάζεται στο Παρίσι και στο Τορίνο.

Το έργο είναι εκμαγείο του κορμού ενός αγριόπευκου, δέντρου που ευδοκιμεί στους λόφους του ιταλικού Βορρά. Γοητευμένος από τη δομή των δέντρων, ο καλλιτέχνης εφάρμοσε ένα στρώμα κεριού στον κορμό του δέντρου, δημιουργώντας ένα αποτύπωμα του φλοιού που εξιστορεί την πορεία της ανάπτυξής του. Από το κέρινο αυτό καλούπι σχηματίστηκε στη συνέχεια μια μπρούτζινη μήτρα, ένας ανεξάρτητος, στερεός φλοιός, η υφή στο εσωτερικό του οποίου ανακαλεί εκείνη του κορμού ενώ το εξωτερικό του φέρει τα ίχνη των χειρών όσων εργατών του κυτηρίου βοήθησαν στην εφαρμογή του κεριού. Η εσωτερική λάμψη του φύλλου χρυσού εξυμνεί τη ζωογόνα ενέργεια του ηλιακού φωτός, συνδέοντας τις μεταμορφωτικές ιδιότητες της φωτοσύνθεσης με τη δημιουργική δύναμη του ανθρώπινου χεριού.

Spazio di Luce, 2008

Μπρούτζος, φύλλο χρυσού

Ευγενική παραχώρηση: Giuseppe Penone

Susan Hiller

Γεννήθηκε το 1940 στο Ταλαχάσι της Φλόριντα, στις ΗΠΑ.
Ζει και εργάζεται στο Λονδίνο.

Το έργο *What Every Gardener Knows* είναι μια μουσική σύνθεση που δημιουργήθηκε κατόπιν ανάθεσης για τους σκοπούς της έκθεσης *Genius Loci*, η οποία παρουσιάστηκε στο δημοτικό κήπο του Λαρ Σβάρτσβαλντ, στη Γερμανία. Η δομή της μουσικής βασίζεται στα εγγενή στον φυσικό κόσμο γενετικά μοτίβα που ανακάλυψε τον 19ο αιώνα ο επιστήμονας Gregor Mendel. Η θεωρία του περί κληρονομικών χαρακτηριστικών υπήρξε η βάση της κηπουρικής, της καλλιέργειας, δηλαδή, των φυτών και του ελέγχου των πληθυσμών τους. Χρησιμοποιώντας βασικές συγχορδίες, η Hiller μεταγράφει τον κώδικα του Mendel σε μια μελωδική κωδωνοκρουσία που έχει χρονομετρηθεί ηλεκτρονικά έτσι ώστε να σημαίνει με ακρίβεια τα τέταρτα της ώρας, τα ημίωρα και τις ώρες. Κρυμμένο μέσα στις φυλλωσιές του κήπου, το έργο στέλνει τον ήχο του να πλανηθεί σε όλη την επικράτειά του ως ύμνος στην πολυμορφία της φύσης.

What Every Gardener Knows, 2004

Ηχητική εγκατάσταση

Ευγενική παραχώρηση: Susan Hiller και Timothy
Taylor Gallery

Adrián Villar Rojas

Γεννήθηκε το 1980 στο Ροσάριο της Αργεντινής.
Ζει και εργάζεται στο Μπουένος Άιρες.

Στην πρώτη του παρουσίαση, το έργο *Return of the World* ορθωνόταν στους κήπους του Κάσσελ σαν ερείπιο ενός πολιτισμού του μέλλοντος. Οι δύο φιγούρες που παρουσιάζονται εδώ ανήκουν στα ελάχιστα κομμάτια του έργου που επέζησαν, εκπληρώνοντας τις προθέσεις του καλλιτέχνη που εσκεμμένα χρησιμοποίησε εφήμερα, εύθραυστα υλικά. Εμπνευσμένος από τη λογοτεχνία, τον κλασικό πολιτισμό και την ποπ κουλτούρα, ο Villar Rojas σκηνοθετεί στιγμιότυπα ενός άλλου κόσμου. Παρότι παραστατικά, τα γλυπτά του αγγίζουν τα όρια της αφάιρεςης: οι μορφές του δεν απέχουν πολύ από το να διαβούν το κατώφλι του μη αναγνώρισιμου. Απολιθωμένες, μετέωρες στο χρόνο, οι φιγούρες αυτές μοιάζουν με απομεινάρια μιας ανοίκειας πραγματικότητας ή με οράματα που προμαντεύουν ένα άγνωστο μέλλον.

Από τη σειρά *Return of the World*, 2012
Άψητος πηλός, τσιμέντο, ξύλο, μέταλλο
Σύλλογή Sandretto Re Rebaudengo
Δημιουργήθηκε κατόπιν ανάθεσης από τη διεθνή έκθεση σύγχρονης τέχνης DOCUMENTA 13, Κάσσελ, Γερμανία

Daniel Silver

Γεννήθηκε το 1972 στο Λονδίνο.
Έζησε στην Ιερουσαλήμ έως το 1994.
Σήμερα ζει και εργάζεται στο Λονδίνο.

Το έργο *Dig*, αποτέλεσμα ανάθεσης από τον οργανισμό Artangel για την προώθηση της δημόσιας τέχνης, φιλοξενήθηκε αρχικά σε ένα εργοτάξιο του Λονδίνου. Πρόκειται για αναπαράσταση μιας αρχαιολογικής εκσκαφής. Έξι αγάλματα ορθώνονται ανάμεσα στις κολώνες της βιβλιοθήκης και επιβλητικά στενίζουν το χώρο που ανοίγεται εμπρός τους. Εντούτοις, ιδωμένοι από κοντά οι γενειοφόροι αυτοί “πατέρες” παρουσιάζουν μιαν εικόνα φθοράς και διάβρωσης. Στο μαρμάρινο προαύλιο πίσω τους και στον κήπο που εκτείνεται στα πόδια τους στέκουν δεκάδες αγαλματίδια: μαζικώς παραγόμενα σουβενίρ καταπώς φαίνεται, αντίγραφα αρχαίων αγαλμάτων. Τέλος, μια πραγματική εκσκαφή αποκαλύπτει τα εύθραυστα “λείψανα” αρχαίων μορφών. Το έργο συμβολοποιεί τους τρόπους με τους οποίους επανασυνδεόμαστε με την ιστορία και τη θεωρητικοποιούμε. Φέρνει στον νου μύθους όπως η κάθοδος στον Άδη, παραπέμποντας συνάμα στη φροϋδική σκέψη, που παραλληλίζει την αρχαιολογία με την κατάδυση στο ασυνείδητο που σκοπό έχει να φέρει στο φως ένστικτα και τραύματα από καιρό θαμμένα.

Dig, 2013
Φιγούρες από μάρμαρο, γύψο,
κασουτσούκ και μπετόν
Έργο δημιουργημένο κατόπιν ανάθεσης από
τον οργανισμό Artangel, που ανέλαβε και την
παραγωγή του, σε συνεργασία με το Arts Council
England και το Henry Moore Foundation

Francis Upritchard

Γεννήθηκε το 1976 στο Νιου Πλίμουθ της Νέας Ζηλανδίας.
Ζει και εργάζεται στο Λονδίνο.

Μπρούτζινα ειδώλια στέκουν επάνω σε μαρμάρινο βάθρο, έργο του Ιταλού ντιζάινερ Martino Gamper, και χειρονομούν. Τα ημίγυμνα αυτά αγαλματίδια σε αφύσικα φωτεινά χρώματα φαντάζουν αρχαία και συνάμα φουτουριστικά. Για τη δημιουργία των ψυχεδελικών αυτών μορφών η Upritchard αναβίωσε μια παραδοσιακή βραζιλιάνικη τεχνική που συνίσταται στη δημιουργία εκμαγείων από αμερικανική γουταπέρκα (μπαλατά). Τα ειδώλια αυτά θυμίζουν αφενός μαριονέτες, λόγω του μεγέθους τους, αφετέρου, λόγω της τοποθέτησής τους στο εσωτερικό ενός κέντρου κλασικών σπουδών, ηθοποιούς που απευθύνονται σε ένα κατάμεστο αμφιθέατρο και ρητορεύουν χειρονομώντας. Εντούτοις, οι φιγούρες αυτές δείχνουν να αψηφούν το περιβάλλον τους, με το οποίο παραμένουν πεισματικά ασύνδετες, στοιχείο βασικό για την κατανόηση του έργου. Αντικατοπτρίζεται εδώ μια κοινωνία ωθούμενη από το Εγώ, μια κοινωνία που έχει παραγκωνίσει τη φιλοσοφία της αγάπης και της ειρήνης που κήρυξε η γενιά των χίππδων στα χρόνια του '60. Οι φιγούρες της Upritchard δεν είναι παρά οι οιωνοί μιας χαμένης ουτοπίας.

Balata Figures, 2012

Μπρούτζος

Ευγενική παραχώρηση: Francis Upritchard
και Kate MacGarry, Λονδίνο

Κώστας Ιωαννίδης

Γεννήθηκε το 1962 στην Αθήνα, όπου ζει και εργάζεται.

Το κομμάτι αυτό ακούγεται καθημερινά αμέσως πριν από το κλείσιμο της έκθεσης. Ο Ιωαννίδης ζητά από τα πουλιά στον κήπο της Γενναδείου να κελαπδήσουν το σούρουπο, αντίθετα δηλαδή από τη φυσική τάση τους να ξεσπούν σε κελάπδισμα την αυγή. Τα πουλιά καλούνται να απαντήσουν σε ένα “χορωδιακό” κελάπδισμα, σύνθεση του καλλιτέχνη βασισμένη σε ηχογραφήσεις που συνέλεξε ένα αμερικανικό ορνιθολογικό μουσείο. Τα ηχητικά έργα του Ιωαννίδη παρεμβαίνουν στον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε το χώρο και το χρόνο. Εκτοπίζοντας τον ήχο, δημιουργούν αναπάντεχες καταστάσεις σε απρόβλεπτους τόπους, που γεννούν ερωτήματα γύρω από την αντικειμενική και υποκειμενική αντίληψη, την πραγματικότητα και την ψευδαίσθηση. Η αντιστροφή αυγής και σούρουπου, υπογραμμισμένη από τη λυρικότητα της ορχήστρας των πουλιών στο παραδεισιακό περιβάλλον του κήπου, λειτουργεί ως αλληγορία για την αναγέννηση της ελληνικής κοινωνίας.

Dawn Chorus, 2014

Ηχητική εγκατάσταση, ευγενική παραχώρηση της
Macaulay Library, Cornell Lab of Ornithology.

Ηχοληψία: Randolph S. Little, Geoffrey A. Keller, William
R. Fish, Around B. van den Berg, Paul C. Munding,
Wilbur L. Hershberger, Thomas G. Sander, Bob McGuire
Ευγενική παραχώρηση: Κώστας Ιωαννίδης και NEON

Whitechapel Gallery

whitechapelgallery.org

NEON

neon.org.gr